

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ 2014/21/ΕΕ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 6ης Φεβρουαρίου 2014

για τον καθορισμό ελάχιστων προϋποθέσεων και ενωσιακών κλάσεων όσον αφορά τον προβασικό σπόρο γεωμήλων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2002/56/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας σπόρων γεωμήλων προς φύτευση⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 18 παράγραφος γ,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι σπόροι γεωμήλων συσσωρεύουν σταδιακά νόσους σε κάθε κύκλο πολλαπλασιασμού. Συνεπώς, η ορθή λειτουργία των συστημάτων παραγωγής σπόρων γεωμήλων απαιτεί υγιές αρχικό υλικό που πολλαπλασιάζεται με ελάχιστο συντελεστή εκφυλισμού.
- (2) Τα διαφορετικά εθνικά πρότυπα όσον αφορά την παραγωγή προβασικού σπόρου γεωμήλων έχουν παρακωλύσει την εμπορία αυτών των γεωμήλων σε όλη την Ένωση και αποτελούν πρόσκομμα στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να καθιερωθούν ελάχιστες προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να διατίθεται ο προβασικός σπόρος γεωμήλων στην αγορά σε όλη την Ένωση. Οι προϋποθέσεις αυτές θα πρέπει να αφορούν ασθένειες, συμπτώματα, ελαττώματα και απαιτήσεις παραγωγής για τον προβασικό σπόρο γεωμήλων και τις παρτίδες των εν λόγω γεωμήλων, έτσι ώστε να εξασφαλιστούν η παραγωγή και η εμπορία υγιούς και υψηλής ποιότητας προβασικού σπόρου γεωμήλων.
- (3) Οι προϋποθέσεις αυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το πρότυπο της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) σχετικά με την εμπορία και τον έλεγχο της εμπορικής ποιότητας των σπόρων γεωμήλων, καθώς και τα συναφή πρότυπα της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία των Φυτών (ΔΣΠΦ) και της Ευρωπαϊκής και Μεσογειακής Οργάνωσης για την Προστασία των Φυτών (ΕΡΡΟ), υπό το πρίσμα των τεχνικών και επιστημονικών εξελίξεων. Τα πρότυπα αυτά αποσκοπούν στη διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου, στην ενθάρρυνση της παραγωγής υψηλής ποιότητας, στη βελτίωση της αποδοτικότητας και στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.
- (4) Με δεδομένες τις πρακτικές παραγωγής των προμηθευτών και τη ζήτηση προβασικού σπόρου γεωμήλων από τους χρήστες, κρίνεται σκόπιμο οι ελάχιστες προϋποθέσεις για τον προβασικό σπόρο γεωμήλων να περιλαμβάνουν επίσης τη δυνατότητα της εμπορίας τους ως ενωσιακών κλάσεων. Για τον προβασικό σπόρο γεωμήλων θα πρέπει να ισχύουν δύο κλάσεις της Ένωσης (η «ενωσιακή κλάση ΡΒΤC» και η «ενωσιακή κλάση ΡΒ»), σύμφωνα με τις ήδη υπάρχουσες πρακτικές παραγωγής για τον προβασικό σπόρο γεωμήλων της κλάσης ΡΒΤC και για τον προβασικό σπόρο γεωμήλων της κλάσης ΡΒ. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καθοριστούν

διαφορετικές προϋποθέσεις ανά κλάση όσον αφορά τις νόσους, τα συμπτώματα, τα ελαττώματα, τις απαιτήσεις της παραγωγής και τις γενεές για τις κλάσεις αυτές.

- (5) Για να είναι αποτελεσματικοί, οι εν λόγω κανόνες θα πρέπει επίσης να θεσπίζουν διατάξεις σχετικά με τους επίσημους ελέγχους και τις επίσημες επιτόπιες επιθεωρήσεις.
- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής σπόρων προς σπορά και πολλαπλασιαστικού υλικού γεωργικών, δενδροκτηρευτικών και δασικών φυτών προς φύτευση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «μητρικό φυτό»: αναγνωρισμένο φυτό από το οποίο λαμβάνεται υλικό με σκοπό τον πολλαπλασιασμό·
- 2) «μικροπολλαπλασιασμός»: η πρακτική του ταχέως πολλαπλασιασμού φυτικού υλικού με σκοπό την παραγωγή μεγάλου αριθμού φυτών, με τη χρήση καλλιέργειας *in vitro* διαφοροποιημένων φυτικών οφθαλμών ή μεριστώματος που λαμβάνονται από ένα φυτό.

Άρθρο 2

Ελάχιστες προϋποθέσεις για προβασικό σπόρο γεωμήλων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο προβασικός σπόρος γεωμήλων να ικανοποιεί τις ακόλουθες ελάχιστες προϋποθέσεις:
 - α) να προέρχονται από μητρικά φυτά που είναι απαλλαγμένα από τους ακόλουθους επιβλαβείς οργανισμούς: *Pectobacterium* spp., *Dickeya* spp., ιός που προκαλεί το καρούλισμα των φύλλων της πατάτας, ιός Α της πατάτας, ιός Μ της πατάτας, ιός S της πατάτας, ιός X της πατάτας και ιός Y της πατάτας·
 - β) να είναι απαλλαγμένα από συμπτώματα μελάνωσης·
 - γ) ο αριθμός των αναπτυσσόμενων φυτών που δεν είναι σύμφωνος με την ποικιλία και ο αριθμός των φυτών ξένων ποικιλιών να μην υπερβαίνει το 0,01 %·
 - δ) στους απευθείας απογόνους, το ποσοστό των φυτών που παρουσιάζουν συμπτώματα ιώσεων να μην υπερβαίνει το 0,5 %·
 - ε) ο αριθμός των αναπτυσσόμενων φυτών με συμπτώματα μωσαϊκού ή με συμπτώματα που προκαλούνται από τον ιό που προκαλεί καρούλισμα των φύλλων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 0,1 %·
- στ) ο μέγιστος αριθμός γενών του αγρού να είναι τέσσερα.

(¹) ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 60.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο προβασικός σπόρος γεωμήλων να μπορεί να διατίθεται στο εμπόριο ως «ενωσιακή κλάση PBTC» και «ενωσιακή κλάση PB», σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παράρτημα.

3. Η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 στοιχεία β), γ) και ε) πρέπει να εξασφαλίζεται μέσω επίσημων επιτόπιων επιθεωρήσεων. Σε περίπτωση αμφιβολίας, οι επιθεωρήσεις αυτές συμπληρώνονται με επίσημες δοκιμές των φύλλων.

Όταν χρησιμοποιούνται μέθοδοι μικροπολλαπλασιασμού, η συμμόρφωση με την παράγραφο 1 στοιχείο α) εξασφαλίζεται με επίσημο έλεγχο ή δοκιμές στο μητρικό φυτό, που πραγματοποιούνται υπό επίσημο έλεγχο.

Όταν χρησιμοποιούνται μέθοδοι κλωνικής επιλογής, η συμμόρφωση με την παράγραφο 1 στοιχείο α) εξασφαλίζεται με επίσημο έλεγχο ή δοκιμές στο κλωνικό υλικό, που πραγματοποιούνται υπό επίσημο έλεγχο.

Άρθρο 3

Ελάχιστες προϋποθέσεις για παρτίδες προβασικού σπόρου γεωμήλων

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι παρτίδες προβασικού σπόρου γεωμήλων να ικανοποιούν τις ακόλουθες ελάχιστες προϋποθέσεις:

- α) η παρουσία χρώματος και ξένων σωμάτων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,0 % κατά μάζα·
- β) ο αριθμός των γεωμήλων που πλήττονται από σήψεις, πλην της κορυνοβακτηρίωσης και της φαιάς σήψης, δεν επιτρέπεται να περιέχεται σε ποσότητα που να υπερβαίνει το 0,2 % κατά μάζα·
- γ) ο αριθμός των γεωμήλων με εξωτερικές ατέλειες, συμπεριλαμβανομένων των παραμορφωμένων ή τραυματισμένων κονδύλων, δεν πρέπει να υπερβαίνει το 3,0 % κατά μάζα·
- δ) ο αριθμός των γεωμήλων που πλήττονται από ακτινομύκωση κατά περισσότερο από το ένα τρίτο της επιφάνειάς τους δεν πρέπει να υπερβαίνει το 5,0 % κατά μάζα·
- ε) ο αριθμός των γεωμήλων που πλήττονται από ρίζοκτονίαση κατά περισσότερο από το 10,0 % της επιφάνειάς τους δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,0 % κατά μάζα·
- στ) ο αριθμός των γεωμήλων που πλήττονται από σπογοσπορίωση κατά περισσότερο από το 10,0 % της επιφάνειάς τους δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,0 % κατά μάζα·

ζ) οι συρρικνωμένοι κόνδυλοι λόγω υπερβολικής αφυδάτωσης ή αφυδάτωσης που οφείλεται σε αργυρόχροη κηλίδωση των κονδύλων δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 0,5 % κατά μάζα·

η) ο συνολικός αριθμός των γεωμήλων, όπως αναφέρονται στα στοιχεία β) έως ζ), δεν πρέπει να υπερβαίνει το 6,0 % κατά μάζα.

Άρθρο 4

Μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 το αργότερο, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από 1ης Ιανουαρίου 2016.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 5

Θέση σε ισχύ

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 6

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 6 Φεβρουαρίου 2014.

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

José Manuel BARROSO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προϋποθέσεις για τη διάθεση στην αγορά προβασικού σπόρου γεωμήλων ως ενωσιακών κλάσεων PBTC και PB

1. Οι προϋποθέσεις για τον προβασικό σπόρο γεωμήλων της ενωσιακής κλάσης PBTC είναι οι εξής:
 - α) Προϋποθέσεις όσον αφορά τους σπόρους γεωμήλων:
 - i) τα φυτά που δεν είναι σύμφωνα με την ποικιλία ή φυτά ξένων ποικιλιών δεν επιτρέπεται να περιέχονται στην καλλιέργεια·
 - ii) τα φυτά που πλήττονται από ριζοκτονίαση δεν επιτρέπεται να περιέχονται στην καλλιέργεια·
 - iii) στους απευθείας απογόνους η καλλιέργεια πρέπει να είναι απαλλαγμένη από ιώσεις·
 - iv) τα φυτά με συμπτώματα μωσαϊκού ή με συμπτώματα που οφείλονται στον ιό που προκαλεί καρούλισμα των φύλλων δεν επιτρέπεται να περιέχονται στην καλλιέργεια·
 - v) τα φυτά, συμπεριλαμβανομένων των κονδύλων, παράγονται μέσω μικροπολλαπλασιασμού·
 - vi) τα φυτά, συμπεριλαμβανομένων των κονδύλων, παράγονται σε προστατευόμενες εγκαταστάσεις και σε καλλιεργητικό υπόστρωμα που είναι απαλλαγμένο από επιβλαβείς οργανισμούς·
 - vii) οι κόνδυλοι δεν πολλαπλασιάζονται πέραν από την πρώτη γενιά·
 - β) Οι παρτίδες είναι απαλλαγμένες από σπόρους γεωμήλων οι οποίοι εμπίπτουν σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:
 - i) πλήττονται από σήψεις·
 - ii) πλήττονται από ριζοκτονίαση·
 - iii) πλήττονται από ακτινομύκωση·
 - iv) πλήττονται από σπογγοπορίωση·
 - v) έχουν συρρικνωθεί υπερβολικά λόγω αφυδάτωσης·
 - vi) έχουν εξωτερικές ατέλειες, όπως παραμορφωμένους ή τραυματισμένους κονδύλους·
2. Οι προϋποθέσεις για τον προβασικό σπόρο γεωμήλων ενωσιακής κλάσης PB είναι οι εξής:
 - α) Προϋποθέσεις όσον αφορά τους σπόρους γεωμήλων:
 - i) ο αριθμός των φυτών που δεν είναι σύμφωνα με την ποικιλία και ο αριθμός των φυτών ξένων ποικιλιών δεν υπερβαίνει το 0,01 %·
 - ii) τα φυτά είναι απαλλαγμένα από συμπτώματα μελάνωσης·
 - iii) ο αριθμός των αναπτυσσόμενων φυτών με συμπτώματα μωσαϊκού ή με συμπτώματα που προκαλούνται από τον ιό που προκαλεί καρούλισμα των φύλλων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 0,1 %·
 - iv) στους απευθείας απογόνους, το ποσοστό των φυτών που παρουσιάζει συμπτώματα ιώσεων δεν υπερβαίνει το 0,5 %·
 - β) Όρια ανοχής που ισχύουν για τις παρτίδες, όσον αφορά τις ακόλουθες ξένες ύλες, ατέλειες και νόσους:
 - i) οι σπόροι γεωμήλων που πλήττονται από σήψεις, πλην της κορυνοβακτηρίωσης και της φαιάς σήψης, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 0,2 % κατά μάζα·
 - ii) οι σπόροι γεωμήλων που πλήττονται από ριζοκτονίαση κατά περισσότερο από το 10,0 % της επιφάνειάς τους δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 1,0 % κατά μάζα·
 - iii) οι σπόροι γεωμήλων που πλήττονται από ακτινομύκωση κατά περισσότερο από το ένα τρίτο της επιφάνειάς τους δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 5,0 % κατά μάζα·

-
- iv) οι σπόροι γεωμήλων που πλήττονται από σπογγοπορίωση κατά περισσότερο από το 10,0 % της επιφάνειάς τους δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 1,0 % κατά μάζα·
 - v) οι συρρικνωμένοι κόνδυλοι λόγω υπερβολικής αφυδάτωσης ή αφυδάτωσης που οφείλεται σε αργυρόχροη κηλίδωση των κονδύλων δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 0,5 % κατά μάζα·
 - vi) οι σπόροι γεωμήλων με εξωτερικές ατέλειες, συμπεριλαμβανομένων των παραμορφωμένων ή τραυματισμένων κονδύλων, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 3,0 % κατά μάζα·
 - vii) η παρουσία χόματος και ξένων σωμάτων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,0 % κατά μάζα·
 - viii) το συνολικό ποσοστό σπόρων γεωμήλων όπως αναφέρονται στα σημεία i) έως vi) δεν πρέπει να υπερβαίνει το 6,0 % κατά μάζα.
-